

Typické použití a struktura poskytovaných služeb

Typicky se WiMAX používá pro připojování koncových klientů poskytovatele nebo na tzv. částečné páteře. Díky možnosti spoje na velkou vzdálenost je WiMAX hojně využíván k připojení menších měst a vesnic nebo nově vzniklých tzv. satelitních městeček.

WiMAX je zatím používanější pro datovou konektivitu (připojení k internetu), ale narůstá podíl hlasových služeb a v krátké době se poměr těchto služeb na WiMAX linkách vyrovná. Je to dáno obecným trendem, kdy cena samotné internetové konektivity klesá a poskytovatelé musejí nabízet doplňkové služby, aby si zajistili návratnost investice do technologií. Nárůst podílu hlasových služeb je akcelerován rovněž díky garanci jejich kvality při provozu na technologii WiMAX.

Co vám WiMAX přinese?

- posílíte vaši pozici na trhu díky současné nabídce hlasových i datových služeb
- díky většímu dosahu připojíte nové zákazníky ve vzdálených lokalitách běžně do 20 km
- získáte i náročné zákazníky z řad firem, které vyžadují maximální dostupnost a spolehlivost služeb
- využití licenčních technologií WiMAX garantuje stabilní podmínky pro vaše podnikání
- úspory při správě a provozu vaší sítě

Služby WiMAX

- rychlost, mobilita/portabilita, spolehlivost, hlas
- kvalitní telefonování – jediný poskytovatel datových i hlasových služeb
- spolehlivé a rychlé připojení s garancí kvality
- široký dosah pokrytí – WiMAX pokrývá oblast až do 50 km, včetně míst s nepřímou viditelností

Financování a návratnost investice

- možnost splátkového prodeje po dobu 12–24 měsíců
- návratnost investice do 12 měsíců
- finanční služby od společnosti Inteltek zahrnují: vyřízení leasingu, pomoc s administrativou a počátečním kapitálem

WiMAX realita v České republice

v České republice se WiMAX využívá již od března 2005

- přes 50 poskytovatelů v České republice využívá WiMAX ve více než 280 lokalitách
- velký potenciál trhu (informace o možnostech využití)
- vhodný pro velké operátory i pro střední ISP a lokální provozovatele

Bezdrátová technologie budoucnosti

 INTELEK

INTELEK spol. s r.o.

Vlárská 22, CZ – 658 14 Brno

Tel.: +420 533 338 888, fax: +420 533 338 883

www.intelek.cz

WiMAX
networking

Co to je WiMAX

WiMAX je progresivní bezdrátová technologie, která umožňuje výstavbu spolehlivé a garantované sítě – tzv. Poslední míle. WiMAX je standardizovaná technologie, která se již stává stejně běžnou, jako jsou v současnosti WiFi sítě. Od roku 2005 je technologie WiMAX dostupná pro pevné bezdrátové připojení domácností a firem v ČR i ve světě.

Signálem WiMAX je pokryta velká část jednotlivých regionů ČR. Nasazení mobilní verze WiMAXu do notebooků je plánováno od roku 2008, připojení přes WiMAX budou brzy podporovat i mobilní telefony a PDA.

Využití WiMAXu a přínos pro uživatele

WiMAX je vhodný pro všechny, kteří chtějí mít vždy dostupnou, kvalitní bezdrátovou linku s garantovanými službami a parametry. WiMAX v ČR využívají jak firemní zákazníci, tak i domácnosti s vyššími nároky na kvalitu nejen internetových, ale i VoIP služeb.

WiMAX je plnohodnotnou náhradou linek ADSL a bezdrátových WiFi sítí. V mnoha ohledech je i předčí například stabilitou a spolehlivostí provozu. Přes WiMAX se vaši zákazníci nejen rychle připojí k internetu, ale lze přes něj i telefonovat nebo přenášet video bez jakýchkoliv výpadků a zpoždění, což například u WiFi sítí často nelze realizovat.

Spolehlivé připojení a stabilní parametry linky WiMAX umožňují provoz až několika VoIP linek a to i při současném prohlížení www stránek nebo stahování souborů vysokou rychlostí. Technologie VoIP poskytuje plnohodnotnou náhradu pevné telefonní linky – klasický stolní telefonní přístroj, běžné telefonní číslo pro příchozí a odchozí hovory atd. U VoIP neplatí vaši zákazníci žádný měsíční paušál. Mohou se tak snadno zbavit paušálu za stávající telefonní linku a ušetřit! A vy jako plnohodnotný VoIP operátor můžete převzít zisky na sebe. U firem může měsíční úspora za paušály telefonních linek dosahovat až několika tisíc Kč.

Typický uživatel WiMAXu

- **uživatel** požadující **vysokorychlostní internet**, širokou škálu služeb, garantovanou kvalitu a hlasové služby za konkurenční cenu
- **internetový provider (ISP) nebo telekomunikační operátor**, který chce nabízet kvalitní služby a další rozvoj společnosti spatřuje v poskytování hlasových služeb
- **poskytovatel služeb** s lokální působností, který chce upevnit své postavení na trhu a být skutečnou alternativou velkým telekomunikačním operátorům
- **operátor a ISP**, který své další působení na trhu chce spojit s využíváním profesionálních řešení v licenčních pásmech
- **poskytovatel internetové konektivity**, který chce rozšířit oblast své působnosti a nabídnout skutečnou alternativu k ADSL
- **operátor a ISP**, který chce rychle a kvalitně budovat bezdrátovou síť s minimálními náklady na její následnou správu a údržbu

Dostupnost a spolehlivost připojení

WiMAX má při přímé viditelnosti na vysílač dosah až 50 kilometrů. V ČR jsou běžně povolovány sítě s pokrytím 20 km od základnové stanice. Navíc umožňuje připojení i bez přímé viditelnosti na několik kilometrů například v městské zástavbě, kde se signál šíří pomocí odrazů.

U WiMAXu nehrozí rušení signálu ani jeho kolísání jako u WiFi. Každý vysílač má pro svůj provoz vyhrazené přesné vysílací pásmo. Spojení je díky němu stejně kvalitní, jako byste připojili zákazníka klasickými „dráty“. Spolehlivita spojení je zvýšená i díky automatické volbě moduluace s každým klientem zvlášť i díky funkci ARQ.

Standardy WiMAX

Současné WiMAX certified technologie jsou podle standardu 802.16d-2004, tedy pouze pro tzv. fixní službu. Zařízení dle standardu obsahující podporu plné mobility 802.16e je reálně ve světě nasazováno od počátku roku 2007.

Regulátor (ČTÚ) v České republice umožňuje využití technologií WiMAX 802.16d-2004, které používají tzv. FDD režim (frequency division duplex – frekvenční duplex). Principem tohoto režimu jsou samostatné, frekvenčně oddělené kanály pro uplink a pro downlink.

Tento režim je výhodnější pro kmitočtovou koordinaci v zemích, které udělují individuální povolení k využití kmitočtu pro lokální poskytovatele.

Druhý režim technologií WiMAX je tzv. TDD (time division duplex – časový duplex). V tomto případě může být celá šířka kanálu v jednu chvíli využívána pro uplink nebo pro downlink. Tento režim je výhodnější v zemích, kde se přiděluje jen několik celoplošných licencí. Tento druhý režim není v ČR povolen.

Aktuální informace o situaci WiMAXu v ČR můžete najít na www.wimax.cz nebo www.ctu.cz.

Využitelná kmitočtová pásma

WiMAX byl navržen pro kmitočtová pásma od 2 GHz do 10 GHz. První produkty dostupné na trhu jsou však určeny pro pásma, kde je nutné přidělení licence k použití či vydání povolení k využívání daného pásma. V České republice se jedná o pásmo 3,5 GHz, kde je pro komerční využití k dispozici 20 kanálů, šest z nich je již přiděleno v rámci celoplošných licencí. Počet volných kanálů tedy může být omezený.

Dosah a přenosová rychlost

Maximální dosažitelná vzdálenost mezi základnovou stanicí a klientskou jednotkou je závislá na řadě faktorů. Teoreticky, v případě využití maximálního možného vysílacího výkonu na základnové stanici, lze vytvořit spoj na přímou viditelnost až na 50 km.

Reálné regulátorem povolené jsou však vzdálenosti okolo 20 km. Technologie umožňuje i využití spojů bez přímé viditelnosti. U těch jsou reálné spoje okolo 3 až 5 km. Maximální vzdálenost závisí na konkrétní lokalitě, možnostech odrazů signálu atd.

Reálná přenosová rychlost mezi klientem a základnovou stanicí se pohybuje na úrovni 9 Mb/s, z praktického hlediska jsou však rozumné rychlosti mezi 512 Kb/s až 3 Mb/s. WiMAX podporuje agregaci služeb jako standardní ADSL linky, což umožňuje na jednu základnovou stanici připojit více jak 150 klientských stanic.

QoS

Velkou výhodou standardu WiMAX je QoS (garance kvality přenášených služeb). Díky podpoře QoS lze nastavovat prioritu například různým typům přenášených dat, zákazníkům atd. a řídit služby již na úrovni technologie.

Topologie

V současné době jsou řešení WiMAX dostupná pouze pro spoje point-to-multipoint, stejně tak i pásmo 3,5 GHz je možné využít pouze pro tzv. multipointové technologie.

